

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobkyně: **J. S.**, bytem X, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, IČ 00551023, se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2013, č.j. MPSV-UM/7091/13/9S-HMP,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu domáhala přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného. Tím bylo změněno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 15. 5. 2012 č.j. 2921/2012/AAE, kterým byl žalobkyni snížen příspěvek na péči na částku 800,- Kč měsíčně a příspěvek na péči byl napadeným rozhodnutím stanoven ve výši 4.000,- Kč měsíčně.

Žalobkyně v žalobě uvedla, že napadené rozhodnutí považuje za nesprávné z důvodu, že se posudkový lékař zřejmě zabýval otázkou zvládání základních životních potřeb dle vyhlášky č. 505/2006 Sb., v účinném znění, na základě zdravotnické dokumentace a záznamu o provedeném sociálním šetření, avšak její zdravotní stav nebyl podrobněji zkoumán a na jednání posudkové komise ani nebyla přizvána. Žalobkyně zároveň poukazuje na fakt, že záznam ze sociálního šetření byl vyhotoven dne 16. 11. 2011 a není tedy aktuální, což snižuje jeho relevanci. Žalobkyně namítá, že posudkový lékař nezhodnotil její celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity.

Ve svém vyjádření žalobkyně zmiňuje tři základní životní potřeby, které jí její zdravotní stav neumožňuje zvládat a s jejichž hodnocením ze strany lékařů nesouhlasí. Jde konkrétně o orientaci, péči o zdraví a osobní aktivity. Posudkový lékař nevzal dle jejího názoru v úvahu skutečnost, že její stav je dlouhodobého charakteru, zdravotní potíže má již od mládí a postupně dochází k omezení její schopnosti zvládat základní životní potřeby. Závěrem žalobkyně uvádí, že žalovaný nepřihlížel k její schopnosti zvládat základní životní potřeby s ohledem na její vysoký věk.

Žalobkyně navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a uložil žalovanému povinnost o věci znovu rozhodnout.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvádí, že si jako odvolací orgán proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu nejprve vyžádal posudek u posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí - detašované pracoviště v Praze (dále jen „PK MPSV“), kterým byl změněn závěr prvoinstančního orgánu, když byla žalobkyně uznána závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost). Dne 1. 11. 2012 byla požádána PK MPSV o vypracování doplňujícího posudku a vypořádání se s námitkami uvedenými v doplnění odvolání. PK MPSV v doplňujícím posudku uvedla shodný výrok s posudkem ze dne 15. 10. 2012. V posudkovém zhodnocení je uvedeno, že na rozdíl od posouzení v první instanci, ve kterém byl žalobkyni přisouzen I. stupeň závislosti pro nezvládnutí 4 základních životních potřeb, byla žalobkyně komisí uznána jako závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II, a to pro nezvládnutí 5 základních životních potřeb.

K námitce žalobkyně, v níž žádá o přiznání stupně závislosti III, žalovaný uvedl, že vzhledem k intaktní psychice a senzorice přiměřené věku žalobkyně je logická způsobilost orientace, stejně tak dodržování léčebného režimu a pěstování osobních aktivit. Proto PK MPSV trvala na svém původním posouzení také v doplňujícím posudku ze dne 28. 11. 2012. Žalovaný se domnívá, že doplňujícím posudkem, stejně jako posudkem ze dne 15. 10. 2012 byl zdravotní stav žalobkyně náležitě zjištěn a dostatečně objektivizován. Oba posudky PK MPSV splňují dle žalovaného požadavek úplnosti a přesvědčivosti, což bylo v napadeném rozhodnutí řádně zhodnoceno.

Žalovaný závěrem svého vyjádření navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Z předloženého spisového materiálu soud zjistil, že žalobkyně pobírala příspěvek na péči odpovídající stupni II (středně těžká závislost). Dne 15. 12. 2011 jí bylo oznámeno zahájení správního řízení z moci úřední ve věci opětovného posouzení nároku a výše tehdejšího příspěvku na péči z důvodu ukončení platnosti posudku ke dni 31. 12. 2011. Následně bylo příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení provedeno posouzení stupně závislosti. Při posouzení na základě zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“) účinného od 1. 1. 2012 byla žalobkyně shledána za osobu závislou ve stupni I, jelikož v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při 4 základních životních potřebách (mobilita, oblékání a obouvání, tělesná hygiena a péče o domácnost).

Na základě uvedeného posudku rozhodl prvoinstanční orgán o snížení stupně závislosti a rozhodl, že žalobkyni bude od 1. 6. 2012 poskytován příspěvek na péči ve výši 800,- Kč měsíčně. Proti uvedenému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání.

V rámci odvolacího řízení si žalovaný u PK MPSV vyžádal posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Z posudku vyplynulo, že žalobkyně není z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopna zvládat 5 základních životních potřeb, respektive potřebuje pomoc či dohled při 19 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti (dle zákona o sociálních

službách účinného do 31. 12. 2011), což v obojím případě vedlo k závěru, že jde o osobu závislou ve stupni II (středně těžká závislost).

Dne 12. 9. 2012 bylo žalovanému doručeno doplnění odvolání žalobkyně, na jehož základě žalovaný požádal o vyhotovení doplňujícího posudku s vyhodnocením nově doložených důkazů, s vypořádáním žalobkyní uváděných námitek a posouzení jejich možného vlivu na původně přijatý posudkový závěr. Z doplňujícího posudku vzešel totožný závěr, jaký učinila PK MPSV v původním složení, tedy že žalobkyně není z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopna zvládat 5 základních životních potřeb: mobilita, stravování, osobní hygiena, oblékání a obouvání a péče o domácnost. Na základě obou posudků PK MPSV v částečně pozměněném složení, rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba **není důvodná**.

Podmínky nároku na příspěvek na péči stanoví část druhá, hlava I. § 7 zákona o sociálních službách. Podle odst. 1 téhož ustanovení se příspěvek poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Podle § 7 odst. 2 citovaného zákona má na příspěvek nárok osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8.

Stupeň závislosti posuzuje podle § 25 odst. 2 a § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách na základě žádosti správního orgánu prvního stupně příslušný orgán okresní správy sociálního zabezpečení, v odvolacím řízení potom Ministerstvo práce a sociálních věcí, které pro tento účel využívá posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů). Posudková komise MPSV při posouzení stupně závislosti zpracovává posudek ve formě kvalifikovaného podkladu pro rozhodnutí, v němž je dokumentován proces pořízení posudku, posudkový závěr a jeho odůvodnění.

Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 3. 2. 2010, č. j. 3 Ads 77/2009-60, dostupný na www.nssoud.cz), na posudek závislosti osoby na péči je třeba nahlížet jako na kterýkoli jiný důkazní prostředek, neboť se sice jedná o tzv. povinný důkaz, nicméně nikoliv o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoli odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, nezbavuje je to povinnosti hodnotit provedené důkazy ve správním řízení a tudíž i správnost posudků z hlediska jejich úplnosti a přesvědčivosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009-60, dále také rozsudek ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104, dostupné na www.nssoud.cz). Jinak řečeno, správní orgán nemůže bez dalšího převzít závěr posudkové komise jako pravdivý, aniž by se úplností a přesvědčivostí jejího posouzení zabýval. Základním předpokladem pro to, aby správní orgán mohl vyhodnotit přesvědčivost a úplnost předloženého posudku, je jeho přezkoumatelnost vzhledem k zákonem stanoveným podkladům vymezeným v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách (které platí jak pro posudek v prvoinstančním, tak i v odvolacím řízení). Správní orgán musí vycházet z posudku,

který obsahuje nejen výrok, ale který musí být řádně a přesvědčivě odůvodněn s odkazem na doložený nález ošetřujícího lékaře, výsledek sociálního šetření, výsledek funkčních vyšetření a výsledek vlastního vyšetření posuzujícího lékaře (srov. rozsudek ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 50/2009-63, dostupný na www.nssoud.cz). K závěrům o úplnosti a přesvědčivosti posudku správní orgán tedy může dospět jen tehdy, pokud se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník řízení uplatňující nárok na příspěvek na péči.

Soud konstatuje, že žalovaný se v průběhu odvolacího řízení správně a v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, obrátil na PK MPSV za účelem posouzení stupně závislosti žalobkyně. PK MPSV postupovala v souladu s § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, když při vypracování posudku vycházela z výsledků sociálního šetření ze dne 16. 12. 2011 a ze zdravotní dokumentace žalobkyně vedené její praktickou lékařkou. Nad rámec zákonem stanovených povinností si poté žalovaný v důsledku doplnění odvolacích námitek žalobkyně, vyžádal ještě doplnění posudku.

S námitkou žalobkyně, že nebyla přítomna jednání posudkové komise a lékaři si tudíž nemohli vytvořit odpovídající představu o jejím zdravotním stavu soud nesouhlasí. Přítomnost posuzovaného při jednání posudkové komise není nezbytnou podmínkou pro to, aby její závěr bylo možno považovat za přesvědčivý. Posudková komise nepřizvání žalobkyně na své jednání zdůvodnila charakterem postižení žalobkyně, které výrazně limituje její mobilitu. Zároveň je z posudku zřejmé, že při hodnocení jejího intelektu, schopností orientace a komunikace vycházela PK MPSV především z vyšetření praktické lékařky MUDr. Z. B., která je při vyšetření ze dne 10. 1. 2012 zhodnotila jako odpovídající věku. Lze konstatovat, že právě praktický lékař je tím, kdo má o samotném pacientovi nejlepší přehled, jelikož s ním nepřichází do styku pouze nahodile, ale sleduje vývoj jeho zdravotního stavu v dlouhodobém horizontu. Schopnosti komunikace a orientace, stejně jako schopnosti intelektuální lze jistě označit za takové, u kterých prvek dlouhodobosti výrazně napomáhá k objektivizaci jejich hodnocení.

Stejně tak soud nepřisvědčil námitce žalobkyně, v níž zpochybnila aktuálnost zprávy o provedeném sociálním šetření ze dne 16. 12. 2011. Žalobkyně v průběhu celého řízení poukazovala na skutečnost, že se její zdravotní stav nelepší, nicméně zároveň ani jednou nenamítala, že by došlo k jeho výraznému zhoršení oproti stavu, kdy bylo sociální šetření provedeno. Výsledek sociálního šetření nadto představuje pouze jeden z podkladů, pro vydání uceleného posudku a nelze přehlédnout, že klíčovou roli zde hrají zejména lékařská vyšetření. Dokumentace z vyšetření byla při jednání PK MPSV aktuální, když z posudku je zřejmé, že poslední záznam praktické lékařky pocházel z 9. 10. 2012, což bylo deset dní před zasedáním samotné posudkové komise.

Soud konečně nedal za pravdu ani poslední námitce žalobkyně, v níž poukazovala na dřívější rozhodnutí sociálního odboru Úřadu městské části Praha 5 ze dne 7. 3. 2011. V něm byly mezi úkony péče o vlastní osobu a soběstačnosti (posuzovány dle zákona o sociálních službách účinného do 31. 12. 2011), které žalobkyně není schopna zvládnout bez pomoci, zahrnuty také orientace vůči jiným fyzickým osobám v čase i mimo přirozené prostředí a zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku. Toto rozhodnutí vycházelo z dřívější právní úpravy, kdy byl okruh hodnocených úkonů péče o vlastní osobu a soběstačnosti podstatně širší (36) než-li tomu bylo a je od 1. 1. 2012, kdy je zjišťováno zvládnutí celkem deseti základních životních potřeb. Na základě této výrazné změny ve způsobu posuzování zdravotního stavu žadatelů o příspěvek na péči nelze z dřívějších posudků a rozhodnutí tzv. „vyzobávat“ jednotlivé úkony, jež byly dříve hodnoceny jako nezvládnuté a poměřovat

s nimi odlišně a širěji konstruované základní životní potřeby. Dřívější rozhodnutí mohou být v nových správních řízeních zohledněna, což však nic nemění na tom, že těžiště správních řízení ve věci příspěvku na péči leží zejména v nejnovějších a nejaktuálnějších lékařských vyšetřeních a posudcích.

V posuzované věci soud posudek i jeho doplnění považuje za dostatečně a přesvědčivě odůvodněné a to i přes jejich stručnost. Z posudků zjistil, že se posudková komise ve větší či menší míře vyjádřila ke všem z hlediska řízení podstatným základním životním potřebám. Jako zvládnuté byly posouzeny základní životní potřeby orientace, komunikace, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví a osobní aktivity. Naproti tomu jako nezvládnuté základní životní potřeby mobilita, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena a péče o domácnost.

Soud uzavírá, že posudek PK MPSV včetně doplnění naplňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a celistvosti, které vyplývají z judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53, dostupný na www.nssoud.cz). Vzhledem k tomu, že právě posudky slouží jako stěžejní zákonné podklady pro rozhodnutí správního orgánu, dospěl soud stejně jako žalovaný k závěru, že v řízení bylo prokázáno, že žalobkyně je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost) podle § 8 zákona o sociálních službách.

Městský soud na základě shora provedeného posouzení žalobních námitek dospěl k závěru, že nejsou důvodné a jelikož neshledal ani pochybení ze strany správních orgánů, žalobu jako nedůvodnou zamítl podle 78 odst. 7 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn dle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 18. března 2014

JUDr. Miroslava Hrehorová v.r.
samosoudkyně